هو العلیم

مقام حضرت زهرا علیها السّلام در اعراف

حضرت علامه آیة الله حاج سید محمد حسین

حسینی طهرانی

معاد شناسی، جلد ۱۰

بسم اللَه الرحمن الرحيم

مقام حضرت صدّيقه كبرى فاطمه زهرا سلام اللَه عليها كجاست؟ آيا آنهم بر اعراف است، و يا در مراتب و درجات پائين تر؟

هيچ شكّى نيست كه آن مقام مقدّس نيز در طراز مقام فرزندانش از پيشوايان و ائمّه اهل بيت است، و علّت آنكه در اين روايات تصريح به وقوف آنحضرت بر اعراف نشده است، به جهت آنستكه ضعفاء عقول حقيقتاً اعراف را كوهى مثلًا به مثابه جبال دنيا تخيّل مى‌كنند، و بنابراين صعود آن مخدّره بر فراز كوه و تلّ، منافى مقام حيا و عصمت است. با آنكه حال آن بى بى در محشر و سائر مشاهد با ائمّه يكسان است، و با آنكه آن مخدّره نيز بر بالين هر شخص محتضر هنگام مرگ حاضر مى‌شود، ولى در روايات احتِراماً لِجَلالها نامشان را نبرده‌اند، و مخصوصاً در روايات ذكر شده كه برده نشدن نام به علّت قصور ادراك و فهم عامّه است.

زيرا آنان نميدانند كه در مقام عالى اعراف كه از بهشت عالى تر است و حجاب اقرب است، عنوان

انوثیّت در مقابل ذکوریّت نیست؛ همه این عناوین برداشته می‌شود، این عناوین متعلّق به پایین اعراف و متعلّق به بهشت و دوزخ است، و لذا نام مقدّس آن بی بی منطوی در عنوان رجال آمده است در این آیه مبارکه: ﴿وَ عَلَى الاعْرَافِ رِجَالٌ﴾.

همچنانکه بدون شبهه نام آن بی بی منطوی در عنوان رجال است در آیه مبارکه نور:

﴿فِی بُیُوتٍ أَذِنَ اللهُ أَن تُرْفَعَ وَ یُذْکَرَ فِیهَا اسْمُهُ و یُسَبِّحُ لَهُ و فِیهَا بِالْغُدُوِّ وَ الاصَالِ* رِجَالٌ لَا تُلْهِیهِمْ تِجَرَةٌ وَ لَا بَیْعٌ عَن ذِکْرِ اللهِ وَ إِقَامِ الصَّلَوةِ وَ إِیتَآءِ الزَّکَوةِ یَخَافُونَ یَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِیهِ الْقُلُوبُ وَ الأبْصرُ﴾.[1]

«در خانه‌هائی که خدا رخصت داده است که رفعت یابد و نام او در آنجاها برده شود، تسبیح خدا را می‌نمایند در صبحگاه و شبانگاه مردانی که هیچ کسب و تجارتی آنان را غافل نمیدارد از یاد خدا، و نه از إقامه نماز و نه از دادن زکوة. و از روزی که دل‌ها و چشم‌ها از آن روز در وحشت و اضطراب است در واهمه و دهشت هستند.»

---

[1] سوره النّور (٢٤) آیه ٣٦ و ٣٧.

باری، مجال ضیق است که در این باره قدری بیان و قلم را گسترده داریم، تا اخلّاء روحانی و برادران ایمانی بدانند که مقام و درجه این زن که افتخار هزاران پیغمبر و امام، و شفیعه صدّیقان و شهیدان و پیامبران أُولوا العزم است، تا چه حدّ و چه غایت است! او سرّ رسول اللَه است، او جوهره و سلاله نبوّت است، که رسول خدا دست او را می‌بوسید، و بر جای خودش می‌نشاند، و پیوسته در بیتش میرفت، و هر وقت از سفر و غزوه مراجعت میکرد، اوّل به دیدن او در خانه او میرفت.[1]

[1] معاد شناسی، ج ۱۰، ص ٦٤.